

Τα γυναικεία ταλέντα ως μοχλός ανάπτυξης

Ενθαρρυντικά μηνύματα στην Παγκόσμια Σύνοδο Κορυφής Γυναικών, που διεξήχθη στην Αθήνα με 1.000 συμμετοχές

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΑΚΟΥ**

Ο δυναμισμός και τα ταλέντα των γυναικών αποτελούν κινητήριο μοχλό της οικονομίας στις σημερινές συνθήκες ύφεσης για την Ελλάδα και τον κόσμο – για να ενεργοποιηθεί ο μοχλός πλήρως, απαιτείται πολύ μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Το μήνυμα αυτό διατυπώθηκε με σαφήνεια στην τελευταία Παγκόσμια Σύνοδο

Κορυφής Γυναικών (Global Summit of Women), η οποία εφέτος διεξήχθη στην Αθήνα με τη συμμετοχή 1.000 διακεκριμένων γυναικών και ανδρών από 70 χώρες και παμπολούς ομίλους. Μεταξύ αυτών ήταν η αντιπρόεδρος του Βιετνάμ, Ν.Τ. Ντοάν, η διευθύντρια σύμβουλος της Siemens Ισπανίας, Ρ. Γκαρθία, η διευθύντρια σύμβουλος της Boeing Κ. και Αν. Ευρώπης, Χ. Μπόσναρτς, και η Κ. Σουγκτζόζι, ιδρύτρια του

ομίλου Sungjoo Group και ιδιοκτήτρια της MCM Holdings, αλλά και οι διευθύντριες σύμβουλοι της Booz και της McKinsey Ευρώπης, Σ. Μπανέρτζι και Μ. Χάλιμπ. Την Ελλάδα εκπροσώπησαν –μεταξύ άλλων– η Ρ. Κράτσα, αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού και Εφοπλιστήρια Αγγ. Φράγκου της Νανβίς, μια από τις ισχυρότερες γυναικείες παγκοσμίως, η Ν. Κάτσου, γενική διευθύντρια της φαρμακευτικής Pharmathen, η Αγγ. Μι-

χαηλίδη, πρόεδρος του Ινστιτούτου Ανάπτυξης Γυναικών Μάνατζερ και Επιχειρηματιών, και η Αν. Μακαριγιάνη, διευθύντρια ανθρώπινου δυναμικού της PepsiCo Βαλκανίων.

Στις επιμέρους ενότητες της συνόδου συζητήθηκαν: γυναικείες ηγετίδες σε τομείς υψηλής ανάπτυξης, εταιρική διακυβέρνηση και ηθική μετά την κρίση, βελτιστοποιημένες πρακτικές για ισότητα στην εργασία, συμμετοχή των ανδρών

στην ανάπτυξη γυναικών στελεχών, διασυνοριακές συνεργασίες, καινοτομική στρατηγική προσέγγισης πελατών, πράσινο επιχειρείν και βιωσιμότητα κ.λπ.

Επιπλέον, υπήρξαν γόνιμες επαφές μεταξύ Ελληνίδων επιχειρηματιών και της αντιπροσωπείας των ΗΠΑ, του Καναδά και του Βιετνάμ κ.ά. Η πιο πολυπρόσωπη ομάδα, με 70 επιχειρηματίες, ήταν της Μαλαισίας, ακολούθησαν της Κίνας με 65, της Νότιας Αφρικής

με 50, ενώ στην ισπανική αντιπροσωπεία συμμετείχαν 40 άτομα. Όπως επισημάνθηκε από τις συμμετέχουσες και τους συμμετέχοντες στη σύνοδο, σήμερα είναι πιο αναγκαίο από ποτέ η εκάστοτε κυβέρνηση με ταχείς ρυθμούς να διαμορφώσει ευνοϊκούς όρους για την προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας ως αντίβαρο στην κρίση, καλλιεργώντας παράλληλα και την αντίληψη του παράγοντα του ρίσκου.

«Είμαστε μετανάστριες της εξουσίας ακόμα»

«**Η κρίση** προσφέρει πάντα μια ευκαιρία επαναξιολόγησης για τους ανθρώπους και για την οικονομία, ώστε να αντιληφθούν τις αναγκαίες αλλαγές για την αποκατάσταση της ανάπτυξης. Ως Έλληνες έχουμε ένδοξη ιστορία – ήσασταν έμποροι και επιχειρηματίες κι αυτό το πνεύμα χρειάζεται να το ανακτήσετε». Χωρίς περιστροφές η Αϊρίν Νατιβιδόβ, η Αμερικανίδα πρόεδρος της Παγκόσμιας Συνόδου Κορυφής Γυναικών, θέτει το κείμενο ερώτημα: υπάρχει διέξοδος χωρίς τον ανα-

ελληνικής κυβέρνησης δεν αντιστοιχεί στο επίπεδο των συμμετεχουσών εθνικών αντιπροσωπειών. Βέβαια, η σύνοδος διεξήχθη σε προεκλογική περίοδο και υπό την απειλή εκδόσεως από την Ευρώζων. «Επέλεξα να φέρω τη διοργάνωση στην Ελλάδα, γιατί ήθελα να σας βοηθήσω, παραμερίζοντας άλλες προτάσεις. Είναι αλήθεια πως ορισμένες εταιρείες είχαν ανησυχίες, δεν θεωρούν σημαντική την ελληνική αγορά ούτε ήθελαν να στείλουν εδώ τα στελέχη τους», υπογραμμίζει. «Εξέρετε, πιστεύω πως ίσως θα ήταν καλό, οι άνθρωποι στην Ελλάδα να ανακτήσουν το πνεύμα τους και να πιστέψουν ότι μπορούν να αλλάξουν. Θα σας φέρω ένα εξαιρετικό παράδειγμα: Μαρία Βλάχου, η επιχειρηματίας, η οποία πριν φθάσει τα 30 της έκανε στροφή από την καριέρα της ως μεταφράστρια και δημιούργησε τη Feriokos-Helix, την εταιρεία εκτροφής και εξαγωγής σαλιγκαριών».

Οχι κράτος

Η απάντηση στην κρίση δεν είναι χρηματοδότηση θέσεων στο Δημόσιο, αλλά ενδυνάμωση της ραχοκοκαλιάς της οικονομίας. «Μια οικονομία γίνεται ρωμαλέα όταν φροντίζει τα θεμέλιά της, δηλαδή τις μικρές επιχειρήσεις, όπως φαίνεται από το παράδειγμα των ΗΠΑ και της Κίνας», επισημαίνει η πρόεδρος της Global Summit. «Σήμερα οι τέσσερις στις δέκα μικρές επιχειρήσεις στις ΗΠΑ ανήκουν σε γυναίκες, συνιστώντας σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης διεθνώς. Απαρτίζουν το ήμισυ του εργατικού

Η Αϊρίν Νατιβιδόβ, η Αμερικανίδα πρόεδρος της Παγκόσμιας Συνόδου Κορυφής Γυναικών, θέτει το κείμενο ερώτημα: υπάρχει διέξοδος χωρίς τον αναπτυξιακό μοχλό του γυναικείου επιχειρείν και του γυναικείου ταλέντου; Οστόσο, σχολίασε αρνητικά το ότι η εκπροσώπηση εκ μέρους της ελληνικής κυβέρνησης δεν αντιστοιχεί στο επίπεδο των εθνικών αντιπροσωπειών που συμμετείχαν.

«**Ησασταν έμποροι και επιχειρηματίες κι αυτό το πνεύμα χρειάζεται να το ανακτήσετε»,** είπτε απευθυνόμενη στους **ΕΛΛΗΝΕΣ** η πρόεδρος της **Παγκόσμιας Συνόδου Κορυφής Γυναικών.**

πιτυχιακό μοχλό του γυναικείου επιχειρείν και του γυναικείου ταλέντου; «Στην παγκόσμια σύνοδο συμμετείχε πλειάδα κυβερνητικών αξιωματούχων, επιχειρηματιών και υψηλόβαθμων στελεχών απ' όλο τον κόσμο, προσφέροντας ευκαιρίες συνεργασίας, δικτύωσης και ανάπτυξης στις ελληνικές εταιρείες», συμπληρώνει.

Οστόσο, σχολίασε αρνητικά το ότι η εκπροσώπηση εκ μέρους της

δυναμικού και λαμβάνουν τις περισσότερες αποφάσεις για κατανάληψη», διευκρινίζει η κ. Αϊρίν Νατιβιδόβ.

Παρά τη δυναμική συμμετοχή τους στα οικονομικά δρώμενα, οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Μια μέθοδος με γρήγορα αποτελέσματα για την ανάπτυξη γυναικών με προσόντα είναι οι ποσοτώσεις. Αποδίδουν στις σκανδιναβικές χώρες και δημιουργούν ρεύμα στην υπόλοιπη Ευρώπη, την Ασία και την Αφρική. «Ευνοϊκά λειτουργούν και

άλλες ρυθμίσεις», υπογραμμίζει η κ. Νατιβιδόβ. «Στη Φινλανδία η ενίσχυση της συμμετοχής γυναικών εντάσσεται στον κώδικα ορθής εταιρικής διακυβέρνησης. Στην Αυστραλία, οι εισηγμένες εταιρείες πρέπει να αναφέρουν το ποσοστό συμμετοχής γυναικών στα Δ.Σ. και τα μέτρα για την αύξησή του, με αποτέλεσμα αυτό να έχει αυξηθεί από 7% σε 13%».

Τράπεζες

Σε τελευταία έρευνα της Global Summit of Women με τη συμμε-

τοχή των 93 μεγαλύτερων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στον κόσμο, τα 32 διαθέτουν τον κρίσιμο αριθμό των τριών ή και περισσότερων γυναικών στα Δ.Σ., ώστε να γίνει εμφανής ο αντίκτυπός τους. Πρώτη εμφανίζεται η αυστραλιανή Westpac Bank, ενώ την ακολουθούν οι γαλλικές BNP Paribas, Crédit Agricole και SG.

Σε όλες τις χώρες του κόσμου τα εμπόδια για την ανέλιξη των γυναικών είναι τα ίδια – αρνητικά στερεότυπα, κάσμα στις αμοιβές των δύο φύλων, σεξουαλική παρε-

νόκληση στην εργασία, έλλειψη ισσορροπίας οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, όπως λέει η πρόεδρος της Global Summit, η Αϊρίν Νατιβιδόβ, «ακόμα είμαστε μετανάστριες της εξουσίας». Οστόσο, όπως παρατηρεί εν κατακλείδι, θα ήταν προς το συμφέρον όλων να «γίνουμε μόνιμες κάτοικοι». Τα πορίσματα των ερευνών σε όλο τον κόσμο και, ανεξαρτήτως κλάδου, φανερώουν πως όλες οι εταιρείες έχουν γυναίκες στη διοίκησή τους παρουσιάζουν συγκριτικά καλύτερα οικονομικά αποτελέσματα.

Είμαστε καλύτερες ηγέτιδες, συνδυάζοντας ευστροφία και συναισθηματική νοημοσύνη

Η τεχνολογία ταιριάζει στις γυναίκες, αποφαίνεται ο κολοσσός της IBM με μακρά ιστορία στις ίσες ευκαιρίες – απέκτησε το 1943 την πρώτη του αντιπρόεδρο και φέτος την πρώτη διευθύνουσα συμβούλο του, τη Βιρτζίνια Ρομέτι. «Οι γυναίκες που έχουν επιχειρήσεις υιοθετούν πολύ πιο γρήγορα την τεχνολογία από τους άνδρες, σύμφωνα με έρευνά μας στις ΗΠΑ, γιατί τους εξοικονομεί χρόνο και τις κάνει αποδοτικότερες», επισφαιρίζει η Ντενίξ Εβανς, αντιπρόεδρος της IBM, υπεύθυνη για την κατάρτιση στρατηγικής και μάρκετινγκ σε εταιρείες που ανήκουν σε γυναίκες στις ΗΠΑ και σε όλο τον κόσμο.

Εντός των τοίχων η IBM αναπτύσσει δίκτυα για την προώθηση των δεξιοτήτων των γυναικών και τη βελτίωση του επαγγελματικού τους προφίλ. Παράλληλα, κορυφώνει σημαντικές διοργανώσεις, των οποίων το ακροατήριο είναι γυναίκες επιχειρηματίες, ενώ σε συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς προσφέρει τεχνογνωσία προς τις γυναίκες επιχειρηματίες σε όλο τον αναπτυσσόμενο κόσμο. «Η σταδιοδρομία μου στην IBM ήταν μια πρόκληση, όσον αφορά τη στοχοποίησή μου, τον βαθμό συνδιασμού επαγγέλματος και οικογένειας, αλλά και το ότι, λόγω της προέλευσής μου ως μαύρης γυναίκας από τις μεσοατλαντικές πολιτείες, σε ορισμένα πεδία ήμουν η πρώτη», επισφαιρίζει η κ. Εβανς. «Αρωγή βρήκα τόσο από γυναίκες με αυτοπεποίθηση, οι οποίες είχαν προσωπικό τους στόχο να στηρί-

Η Ντενίξ Εβανς, αντιπρόεδρος της IBM, υπεύθυνη για την κατάρτιση στρατηγικής και μάρκετινγκ σε εταιρείες, που ανήκουν σε γυναίκες στις ΗΠΑ και σε όλο τον κόσμο.

ζουν άλλες αξίες γυναίκες, αλλά και από λευκούς άνδρες με κοινή προσέγγιση στα πράγματα».

Με σπουδές στα μαθηματικά και στην οικονομία και μεταπτυχιακά στη διοίκηση επιχειρήσεων στο Πανεπιστήμιο Στάνφορντ, κατείχε πάντα υψηλές θέσεις εντός IBM και σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. «Λένε πως οι άνδρες φτιάχνουν εταιρείες για τον πλούτο και οι γυναίκες για να κάνουν κα-

λό», τονίζει η αντιπρόεδρος της IBM, Ντενίξ Εβανς. «Είμαστε καλύτερες ηγέτιδες, συνδυάζοντας την αίσθηση του επιχειρείν, την ευστροφία, τη διαίσθηση και τη συναισθηματική νοημοσύνη. Πείθουμε τους ανθρώπους με πνεύμα ομαδικότητας να δώσουν τον καλύτερο εαυτό τους και, προτού αποφασίσουμε, συνεκτιμούμε τις πληροφορίες που λάβαμε από τους ανθρώπους.

Το κινεζικό επιχειρείν ενδιαφέρεται για το ελληνικό λάδι και κρασί

Οι επιχειρήσεις υπό γυναικεία διοίκηση θάλλουν στην Κίνα, έχοντας στραμμένο το βλέμμα τους στην Ελλάδα και προσβλέποντας σε ευκαιρίες επενδύσεων. «Όσο κι αν απέχει η μία χώρα από την άλλη, εσείς έχετε τον πιο παλιό πολιτισμό της Λύσας κι εμείς τον πιο παλιό της Ανατολής – αυτό είναι ένα κοινό στοιχείο προσέγγισης και αλληλοκατανόησης», τονίζει η κ. Ρούι Τσου, μηχανικός με προηγούμενη θητεία στον δημόσιο τομέα και νυν πρόεδρος της Ένωσης Γυναικών Επιχειρηματιών της Κίνας (CAWE). «Εκτιμάμε, επιπλέον, τα τρόφιμά σας και τη φιλική σας διάθεση. Αισθανόμαστε ευγνώμονες, γιατί η Ελλάδα μας βοήθησε σε δύσκολες στιγμές, όταν έπρεπε πέρσι να απεργολοβιστούν από τη Λιβύη κιλιάδες Κινέζοι πολίτες», προσθέτει.

Η CEWA αριθμεί 40.000 μέλη – στελέχη και επιχειρηματίες – από όλους τους κλάδους της οικονομίας. Είναι στην πλειονότητά τους αυτοδημιούργητες και κάθε μία από αυτές αποτελεί μια αξιοθαύμαστη ιστορία επιτυχίας. «Παραδείγματος χάριν, μία εκ των 25 ισχυρότερων γυναικών διεθνώς, σύμφωνα με την κατάταξη του Fortune, και μέλος της CEWA, είναι η κ. Σιε Κιχούα της χαλυβουργίας BaoSteel, την οποία ανέδειξε σε διεθνή κολοσσό», επισημίζει η κ. Ρούι Τσου. «Σύμφωνα με έρευνες, οι επιχειρήσεις υπό γυναικεία διοίκηση/ή και ιδιοκτησία στην Κίνα είναι δημοφιλείς, έχουν συνοχή ως οργανισμοί και οικονομική υγεία, εμφανίζουν περιορι-

Η Ρούι Τσου, μηχανικός με προηγούμενη θητεία στον δημόσιο τομέα και νυν πρόεδρος της Ένωσης Γυναικών Επιχειρηματιών της Κίνας.

σμένο κρέος και υψηλή κερδοφορία, αποφεύγουν τις σπατάλες, χωρίς να λησμονούν τις ανάγκες των εργαζομένων τους – οι γυναίκες επιχειρηματίες διοικούν τις εταιρείες τους, όπως τις οικογένειές τους και συχνά αποκαλούνται μητέρες».

Με πολύ θετικό πνεύμα οι Κινέζες επιχειρηματίες πιστεύουν ότι η κρίση θα ξεπεραστεί. «Ηρθαμε εδώ για να διαπιστώσουμε ίδιους όμματα τι συμβαίνει στην οικονομία σας.

Μόλις σταθεροποιηθεί η κατάσταση, θα οργανώσουμε επιχειρηματική περιοδεία στην Ελλάδα, η οποία μας ενδιαφέρει πολύ σε επίπεδο τουρισμού, πολιτιστικής επικοινωνίας και εμπορίου εν γένει, με έμφαση στο λάδι και το κρασί – ελπίζουμε ότι θα μας επισκεφτείτε κι εσείς», υπογραμμίζει εν κατακλείδι η πρόεδρος της Ένωσης Γυναικών Επιχειρηματιών της Κίνας. Κ. Κ.